

**ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ЕКСПЕРТНИХ ОЦІНОК ПРИ
МОДЕЛЮВАННІ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОВІТРЯНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

Одним з основних завдань підтримання та забезпечення необхідного та достатнього бойового потенціалу Збройних Сил України (ЗС України) є своєчасне забезпечення частин і установ сучасними зразками озброєння і військової техніки (ОВТ) для зміни здебільш морально-застарілих зразків та постачання військово-технічного майна і різноманітних матеріальних засобів за встановленими нормами.

Особливо гостро постає проблема розробки ефективної військово-економічної політики щодо підтримки належного рівня бойового потенціалу ЗС України. У ній поєднуються економічні, політичні та воєнні фактори. Наявність наведених факторів вимагає застосування системного підходу, суворої субординації, а також дотримання певної послідовності рішень, чіткої та узгодженої системи критеріїв з урахуванням специфіки завдань, що вирішуються на різних рівнях.

Ефективність економічного забезпечення базується на ефективності всіх складових її підсистем, ланок та елементів. Визначним для підсистеми матеріального забезпечення є критерій ефективності її основної ланки – оборонного виробництва, де закладений специфічний результат, який слід вимірювати не тільки якісними параметрами виготовленої продукції, а й тим, які види ОВТ виробляються, який очікується від використання ОВТ сукупний бойовий ефект та як він узгоджується з загальними витратами.

Воєнну могутність країни характеризують такі показники:

- чисельність військ, кількість боєготових частин та з'єднань, оснащених основними видами ОВТ;

- економічний потенціал, економічна та воєнна могутність, куди входять дані про людські ресурси, величину виробничих фондів, обсяг виробництва основних видів продукції у сукупному продукті та в національному доході. Різні форми співвідношення показників цих двох груп можуть слугувати конкретними показниками ефективності економічного забезпечення оборони.

Неабияку роль при формуванні управлінського рішення відіграють не тільки кількісні показники розвитку, але й якісні (не числові). Створені на сьогоднішній час інструментальні засоби штучного інтелекту дають змогу застосувати якісні показники при моделюванні, тим самим забезпечуючи комплексний підхід до процесу дослідження розвитку системи матеріального забезпечення ЗС України. Звідси виникає потреба у застосуванні знань, отриманих від експертів, які оцінюють функціонування системи матеріального забезпечення на короткому інтервалі часу за якісними характеристиками.

Науковий керівник – Б.О. Плужніков, к.е.н., доц.